

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-21 iki 2023-05-10

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [7-295](#), i. k. 107301MISAK000D1-23

Nauja redakcija nuo 2019-11-21:

Nr. [D1-690](#), 2019-11-19, paskelbta TAR 2019-11-20, i. k. 2019-18510

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL APLINKOSAUGINIŲ REIKALAVIMŲ PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ
DUGNO VALYMO IR GILINIMO DARBAMS VYKDYTI VIDAUS VANDENŲ
KELIUOSE, UOSTUOSE IR PRIEPLAUKOSE PATVIRTINIMO**

2007 m. sausio 10 d. Nr. D1-23

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 11 straipsnio 3 dalimi,
t v i r t i n u Aplinkosauginius reikalavimus paviršinių vandens telkinių dugno valymo ir
gilinimo darbams vykdyti vidaus vandenų keliuose, uostuose ir prieplaukose (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2007 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. D1-23
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2019m. lapkričio 19 d. įsakymo Nr. D1-690
redakcija)

APLINKOSAUGINIAI REIKALAVIMAI PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ DUGNO VALYMO IR GILINIMO DARBAMS VYKDYTI VIDAUS VANDENŲ KELIUOSE, UOSTUOSE IR PRIEPLAUKOSE

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Aplinkosauginiai reikalavimai paviršinių vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams vykdyti vidaus vandenų keliuose, uostose ir prieplaukose (toliau – Aplinkosauginiai reikalavimai) taikomi vidaus vandenų kelių, uostų ir prieplaukų paviršinių vandens telkinių dugno valymo darbams (toliau – valymo darbai) ir vidaus vandenų kelių, uostų ir prieplaukų paviršinių vandens telkinių gilinimo darbams (toliau – gilinimo darbai).

2. Aplinkosauginiai reikalavimai netaikomi grunto kasimo ir jo tvarkymo darbams jūroje ir jūrų uostų akvatorijose. Šie darbai vykdomi vadovaujantis Aplinkos apsaugos normatyviniu dokumentu LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškasto grunto šalinimo taisyklės“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 77 „Dėl Aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 46A-2002 „Grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškasto grunto šalinimo taisyklės“ patvirtinimo“.

3. Aplinkosauginiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos:

3.1. **vandens telkinių gilinimo darbai** – grunto kasimas iš vandens telkinių gilinant esamus arba įrengiant naujus vidaus vandenų kelius, uostus ir prieplaukas;

3.2. **grunto tvarkymas** – iškasto grunto gramzdinimas (kai gruntas paliekamas vandens telkinyje), supylimas į sąvartą arba paskleidimas sausumoje atliekant vandens telkinio dugno valymo ar gilinimo darbus;

3.3. **projektinis uosto ar prieplaukos gylis ir plotis** – projekte nustatytas minimalus uosto ar prieplaukos akvatorijos, įplaukos į juos iš vidaus vandenų kelio gylis ir plotis, užtikrinantys atitinkamos grimzlės ir pločio laivų įplaukimą;

3.4. **projektinis vidaus vandenų kelio gylis ir plotis** – vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklėse nustatytas minimalus vidaus vandenų kelio gylis ir plotis, užtikrinantys atitinkamos grimzlės ir pločio laivų plaukimą;

3.5. **vandens telkinių dugno valymo darbai** – vandens telkinių dugne susikaupusių nuosėdų iškasimas siekiant atkurti projektinį vidaus vandenų kelių, uostų, prieplaukų ir įplaukų į juos iš vidaus vandenų kelių gylį ir (ar) plotį;

3.6. **projektinis vidaus vandenų kelio vandens lygis** – vidaus vandenų kelio vandens lygis, nustatomas pagal minimalų 95 proc. tikimybės paros vidutinį vandens lygį, išmatuotą vandens matavimo stotyse ar atlikus hidrologinius skaičiavimus;

3.7. kitos Aplinkosauginiuose reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 3-600 „Dėl Vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“.

II SKYRIUS APLINKOSAUGINIAI REIKALAVIMAI

4. Gilinimo darbams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

5. Kai planuojami gilinimo darbai gali daryti poveikį „Natura 2000“ teritorijoms, turi būti nustatytas gilinimo darbų poveikio reikšmingumas šioms „Natura 2000“ teritorijoms, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ir programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. Paukščių apsaugai svarbiose teritorijose, kurios Paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, priskirtos kaip svarbios perinčių upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugai, valymo ir gilinimo darbų metu, vykdomų nuo gegužės 1 d. iki rugpjūčio 1 d., iškastas iš vandens telkinio dugno gruntas negali būti pilamas ant vandens telkinyje esančių salų.

7. Rengiant III ir IV skyriuose nurodytus dokumentus, numatančius valymo ir gilinimo darbus „Natura 2000“ teritorijose, vadovaujamasi Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“, pritaikant šių nuostatų prieduose išdėstytus bendruosius reikalavimus pagal konkrečios vietovės sąlygas bei ypatumus.

8. Gilinimo darbų vandens telkiniuose neleidžiama vykdyti žuvų migracijos ir neršto laikotarpiais nuo kovo 15 d. iki birželio 30 d. ir nuo rugsėjo 1 d. iki lapkričio 30 d., o Kuršių mariose – nuo balandžio 20 d. iki liepos 15 d. ir nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 31 d.

9. Valymo darbai 8 punkte nurodytais žuvų neršto ir migracijos laikotarpiais turi būti vykdomi tik šviesiuoju paros laiku.

10. Valymo ir gilinimo metu iškastas gruntas gali būti panaudojamas atkuriant ir (ar) tvarkant pažeistas ir (ar) eroduotas pakrantes, gerinant buveines vandens paukščiams ar kitoms su vandeniu susijusioms rūšims, taip pat, suderinus su vandens kelio valdytoju, remontuojant ir statant bunas, apsauginius pylimus, kitus vandens kelio elementus.

11. Valant ar gilinant uostus ir prielaukas, esančias įlankose, ir tais atvejais, kai gruntą numatoma panaudoti kitiems tikslams nei numatyta 10 punkte, turi būti ištirtas iškasto grunto užterštumas ir, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus, sprendžiama dėl tokio grunto panaudojimo galimybių derinant valymo darbų planą ir (arba) gilinimo darbų projektą. Užterštumo tyrimai atliekami vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. D1-230 „Dėl Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“, Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais LAND 9-2009, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 9-2009 „Naftos produktais užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimai“ patvirtinimo“, Lietuvos higienos norma HN 60:2015 „Pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-114 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 60:2015 „Pavojingųjų cheminių medžiagų ribinės vertės dirvožemyje“ patvirtinimo“. Jeigu kiti teisės aktai nustato kitus grunto kokybės reikalavimus jo naudojimui konkrečioms tikslams, turi būti atlikti papildomi tyrimai pagal tuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

12. Iškastą gruntą draudžiama paskleisti vandens telkiniuose esančiose salose (išskyrus valant Nemuno upės laivybos kelią iškastą gruntą ir atvejus, kai vykdomi III skyriuje nustatyta tvarka suderinti buveinių vandens paukščiams ar kitoms su vandeniu susijusioms rūšims gerinimo darbai),

pelkių ir šaltinių teritorijose, akmenynuose, natūraliose pievose, saugomų rūšių radavietėse ir augavietėse, Europos bendrijos svarbos natūraliose buveinėse.

13. Panaudojant valymo ir gilinimo metu iškastą gruntą, gruntas turi būti paskleidžiamas tolygiai, neiškreipiant esamo reljefo, išskyrus atvejus, kai gruntas panaudojamas gamtotvarkos planuose ir (ar) gilinimo darbų projektuose numatytų salų ir paplūdimių paukščiams perėti įrengimui.

14. Valymo darbų vykdymo metu projektinis vidaus vandenų kelio, uosto ar prieplaukos bei įplaukos į juos iš vidaus vandenų kelio gylis negali būti viršijamas daugiau kaip 0,5 m. Projektinis vidaus vandenų kelio plotis negali būti viršijamas daugiau kaip 1,5 karto. Vidaus vandenų kelio valymo ir (arba) gilinimo matmenų viršijimo galimybės nustatomos valymo darbu plane ir (arba) gilinimo darbų projekte, įvertinus konkretaus projektuojamo vidaus vandenų kelio ypatumus.

15. Vidaus vandenų kelio valymo darbai Nemuno upėje vykdomi laikantis šių reikalavimų:

15.1. ruože nuo Kauno hidroelektrinės iki Vilkijos miesto, kuriame didelis hidraulinis upės nuolydis ir susiformavusi savigrinda, upės vagos valymo darbai vykdomi tik tiek, kiek tai būtina vidaus vandenų kelio gabaritams palaikyti ir nepažeidžiant savigrindos. Gruntas gali būti išvežamas tik tuo atveju, jei nėra sąlygų jo palikti upės vagoje. Bendras išvežamo grunto kiekis šiame ruože neturi viršyti 100 tūkst. m³ per metus;

15.2. ruože nuo Vilkijos miesto iki Sovietsko miesto gruntas paliekamas upės vagoje. Gruntas gali būti išvežamas tik tuo atveju, jei nėra sąlygų jo palikti upės vagoje. Bendras išvežamo grunto kiekis šiame ruože neturi viršyti 250 tūkst. m³ per metus.

16. Asmuo, organizuojantis valymo ir (ar) gilinimo darbus (toliau – Darbų vykdytojas), turi užtikrinti, kad valymo ir/ar gilinimo darbai būtų atliekami tik techniškai tvarkingomis priemonėmis, siekiant išvengti aplinkos taršos naftos produktais.

III SKYRIUS

VALYMO DARBŲ PRIVALOMIEJI DOKUMENTAI

17. Darbų vykdytojas Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), planuojant valymo darbus, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki valymo darbų pradžios privalo pateikti valymo darbų planą, kuriame pateikiama:

17.1. informacija apie planuojamus valymo darbus, nurodant darbų vykdymo pradžios ir pabaigos terminus, darbų vykdymo vietą, Darbų vykdytoją – pavadinimas, buveinė, telefono numeris;

17.2. vandens telkinio dalies, kurioje planuojami valymo darbai, batimetrinis planas su pažymėtomis dugno valymo vietomis, nurodant projektinį gylį, plotį ir projektinį vandens lygį, planuojamo iškasti grunto kiekį;

17.3. informacija, kaip bus tvarkomas ir/ar panaudojamas iškastas gruntas;

17.4. planuojamo iškasti grunto tyrimai, kai planuojama panaudoti iškastą gruntą kitiems tikslams nei numatyta 10 punkte. Kai grunto tyrimai rodo, kad gruntas užterštas cheminėmis medžiagomis, darbų vykdytojas papildomai informuoja Aplinkos apsaugos agentūrą (toliau – Agentūra), pateikdamas raštu valymo darbų planą su 17.1 – 17.4 papunkčiuose nurodyta informacija.

18. Valymo darbų planas turi būti suderintas su valstybinio parko, valstybinio ar biosferos rezervato direkcija, kai valymo darbų plane nurodytos grunto kasimo ir/ar išpylimo vietos yra jų administruojamose teritorijose arba kitose saugomose teritorijose ir „Natura 2000“ teritorijose, direkcijoms priskirtose Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2019 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. V-9 „Dėl valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkčių, ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms“ (toliau – Direkcijos administruojama teritorija).

19. Darbų vykdytojas, pasibaigus ketvirčiui arba ne vėliau kaip per 14 darbo dienų baigus numatytus valymo darbus, raštu pateikia AAD informaciją apie iškasto grunto kiekį, iškasto grunto tvarkymą ir/ar panaudojimą ir išpildomąją batimetrinę nuotrauką.

IV SKYRIUS GILINIMO DARBŲ PRIVALOMIEJI DOKUMENTAI

20. Gilinimo darbai gali būti vykdomi tik pagal gilinimo darbų projektą, suderintą su Agentūra.

21. Gilinimo darbų projekte pateikiamas gilinimo darbų aprašymas, vietovės schema, akvatorijos, kurioje planuojami gilinimo darbai, batimetrinis planas, kuriame pažymėtos gilinimo vietos, nurodytas projektinis gylis ir plotis, projektinis vandens lygis, darbų organizavimas, planuojamo iškasti grunto kiekis, grunto tvarkymas ir/ar panaudojimas, grunto tyrimai, kai planuojama panaudoti iškastą gruntą kitiems tikslams nei numatyta 10 punkte, priemonės, reikalingos neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti arba kompensuoti, informacija apie Darbų vykdytoją – pavadinimas, buveinė, telefono numeris.

22. Darbų vykdytojas pateikia Agentūrai elektroninio pašto adresu aaa@aaa.am.lt parengtą gilinimo darbų projektą kartu su Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos ar valstybinio parko, valstybinio ar biosferos rezervato direkcijos išvada dėl gilinimo darbų poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo, jei gilinimo darbai ir/ar grunto išpylimas numatomi tokiose teritorijose ar jų artimoje aplinkoje.

23. Agentūra gilinimo darbų projektą teikia derinti:

23.1. valstybinio parko, valstybinio ar biosferos rezervato direkcijai, kai gilinimo darbus ir/ar grunto išpylimą numatoma vykdyti Direkcijos administruojamoje teritorijoje;

23.2. Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, kai gilinimo darbus ir/ar grunto išpylimą numatoma vykdyti kelių valstybinių ar biosferos rezervatų, valstybinių parkų Direkcijų administruojamose teritorijose;

23.3. Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos, kai planuojama vykdyti gilinimo darbus galimuose gintaro išplitimo plotuose (Kuršių mariose, išskyrus Atmatos žiotis).

24. Institucijos, nurodytos 23.1-23.3 papunkčiuose, ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo gilinimo darbų projekto gavimo iš Agentūros dienos jį raštu suderina arba motyvuotai atsisako derinti, nurodydamos konkrečias priežastis ir apie tai raštu informuoja Agentūrą.

25. Agentūra, pagal kompetenciją įvertinusi gilinimo darbų projektą ir 23.1-23.3 papunkčiuose nurodytų institucijų pateiktas išvadas dėl gilinimo darbų projekto ir patikrinusi, ar yra atrankos išvada dėl poveikio aplinkai privalomo vertinimo arba sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių poveikio aplinkai požiūriu, ne vėliau kaip per 25 darbo dienas nuo gilinimo darbų projekto gavimo dienos raštu suderina gilinimo darbų projektą arba motyvuotai atsisako jį derinti, nurodydama konkrečias priežastis, ir ne vėliau kaip per 2 darbo dienas apie gilinimo darbų projekto suderinimą raštu informuoja AAD, pateikdama suderinto projekto kopiją.“

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-652](#), 2014-08-06, paskelbta TAR 2014-08-08, i. k. 2014-10961

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. D1-23 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1141](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00046

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. D1-23 „Dėl Aplinkosaugos sąlygų vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-690](#), 2019-11-19, paskelbta TAR 2019-11-20, i. k. 2019-18510

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. D1-23 "Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 10 d. įsakymo Nr. D1-23 „Dėl aplinkosaugos sąlygų vandens telkinių dugno valymo ir gilinimo darbams laivybos reikmėms patvirtinimo“ pakeitimo